

**Stanowisko Zarządu Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich
w sprawie skandalicznych wydarzeń w Jedwabnem w dniu 10 lipca 2025 roku.**

Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich wyraża głębokie oburzenie i stanowczy protest wobec skandalicznych wydarzeń, jakie miały miejsce 10 lipca 2025 roku w Jedwabnem, w trakcie obchodów 84. rocznicy mordu na miejscowej ludności żydowskiej.

Podczas uroczystości w Jedwabnem, upamiętniających ofiary jednej z wielu zbrodni okresu II wojny światowej, doszło do aktu zakłócenia modlitwy za zmarłych przez europosła Grzegorza Brauna i jego zwolenników. Wystąpienie europosła, poparte transparentem negującym ustalone fakty historyczne dotyczące sprawców zbrodni, stanowi nie tylko naruszenie powagi miejsca pamięci, ale przede wszystkim jawny akt znieważenia ofiar, ich rodzin oraz ocalałych. Tego rodzaju działania oraz rozmaite publiczne wypowiedzi posła Brauna, nie po raz pierwszy nacechowane głębokim antysemityzmem (m.in. dotyczące Auschwitz) są, jak słusznie zauważył dr Piotr M. A. Cywiński, Dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, „skandaliczne i zakłamanie”, stanowią nie tylko „akt negacjonizmu” „wyraz pogardy dla ocalałych i ich rodzin”.

Wypowiedzi oraz działania posła Brauna noszą znamiona szerzenia nienawiści, opierają się na fałszu, manipulacji oraz antysemickich treściach, które nie powinny mieć miejsca w przestrzeni publicznej żadnego demokratycznego państwa prawa.

W związku z powyższym:

- **Żądamy jednoznacznego i publicznego potępienia wypowiedzi oraz działań posła Grzegorza Brauna i innych osób publicznych, które szerzą nienawiść i negują Holokaust.**
- **Wzywamy władze Rzeczypospolitej Polskiej do podjęcia konkretnych działań legislacyjnych i politycznych mających na celu przeciwdziałanie mowie nienawiści, antysemityzmowi i rewizjonizmowi historycznemu.**
- **Apelujemy o realne wsparcie programów edukacyjnych i upamiętniających, które przywracają należne miejsce pamięci o polskich Żydach w debacie publicznej i polityce państwowej.**

Tylko zdecydowane działania ze strony instytucji państwowych, parlamentarnych i samorządowych mogą zapobiec dalszej erozji pamięci historycznej i wzrostowi postaw ekstremistycznych w polskim życiu publicznym.

Z wyrazami najwyższego szacunku,

Zarząd Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich

Dr hab. Alina Molisak, prof. UW - prezeska

Warszawa, 15 lipca 2025 r.